

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Polisens rätt att skjuta – En ny reglering om laga befogenhet att använda skjutvapen (Ds 2023:25)

Tullverket har granskat promemorian mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet. Tullverket välkomnar förslagen om en ny reglering för polismän att använda skjutvapen. De förslag som lämnas förtydligar på ett bra sätt vilka förutsättningar som ska vara för handen för att polismän ska ges laga befogenhet att använda skjutvapen.

Tullverket har ett annat uppdrag än Polismyndigheten men även tulltjänstemän är i vissa situationer beväpnade med skjutvapen. Enligt 20 § punkten 1 förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket får Tullverket meddela föreskrifter om beväpning av tulltjänstemän för sådana situationer som avses i 24 kap. brottsbalken. Sådana föreskrifter finns i Tullverkets författningssamling TFS 2001:13 där användningen av skjutvapen regleras mer i detalj. Den typ av bestämmelser som nu i promemorian föreslås gälla för polismän saknas för tulltjänstemän. Även om det rör sig om en betydligt mer begränsad beväpning än för polismän så är principfrågan densamma eftersom det handlar om maktmedel som staten förfogar över i relation till den enskilde. Det kan därför övervägas om en mer tydlig reglering av rätten att skjuta borde införas även för tulltjänstemän.

Det förekommer också att Tullverket bistår polisen i olika situationer. I förslaget till ny tullbefogenhetslag¹ som bereds i Regeringskansliet föreslås en utökad möjlighet för polisen att begära biträde av Tullverket. Biträde ska t.ex. kunna lämnas inom ramen för förundersökningar med tvångsmedel. Vid målinriktad spaning eller tvångsingripanden mot grov brottslighet som Tullverket har att bekämpa har tulltjänstemän enligt Tullverkets föreskrifter rätt att vara beväpnade. Tullverket ser gärna att det i det fortsatta lagstiftningsarbetet analyseras och tydliggörs vad som gäller i sådana situationer.

I sammanhanget kan även nämnas att regeringen gett Tullverket i uppdrag² att se över och redovisa de avvägningar myndigheten har gjort avseende behov av utrustning för de anställda vid myndigheten. I begreppet utrustning ingår även beväpning av tulltjänstemän.

¹ SOU 2022:48

² Fi2023/02896

Ärendets handläggning

I detta ärende har överdirektören Johan Norrman beslutat. Föredragande har varit verksjurist Isa Blom. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Karin Erlingsson deltagit.

TULLVERKET

Johan Norrman

Kopia till:

Finansdepartementet, S3

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen